

Hvordan minimere skader og feil i helsetjenesten?

Arbeidet for å bedre pasientsikkerheten må styrkes. Det forutsetter etablering av levende kvalitets- og pasientsikkerhetskultur på alle nivåer i helsetjenesten, mener Legeforeningen.

Medisinsk virksomhet er – og vil alltid være – risikovirksomhet. Prosedyrer er heftet med risiko, men utføres likevel fordi det rett og slett kan være farligere å la være. Legers ferdigheter og skjønn utøves i en sammenheng som preges av biologisk mangfold («ingen er syke på samme måte») og der gode resultater ofte innebærer krevende samhandling. Det er likevel et faktum at for mange pasienter utsettes for uheldige hendelser i møtet med helsetjenesten.

Presenterte nye tall

På pasientsikkerhetskonferansen i Trondheim i slutten av september la helseminister Jonas Gahr Støre frem tall som viser at færre dør av pasientskader i Norge. Samtidig har ikke antallet skader gått ned.

Legeforeningen jobber målrettet med

pasientsikkerhet, og kvalitetsarbeid er et av foreningens satsingsområder:

- Ethvert sykehus eller legekantor må organiseres som en lærende organisasjon som driver kontinuerlig utviklings- og forbedringsarbeid og som bruker uheldige hendelser og avvik – men også det som går bra – til læring og kvalitetsforbedring
- Sykehusene må bedre pasientsikkerhets- og meldekulturen. Kultur for «naming, shaming and blaming» må erstattes av en kultur der meldinger om uheldige hendelser og avvik verdsettes som informasjonskilde i lærings- og forbedringsarbeidet
- Det må utarbeides klarere kriterier for hva som skal meldes. Ledelsen må følge opp meldinger med forbedringstiltak innen rimelig tid, og melder må få tilbakemelding om hvordan meldingen følges opp

- Tidsbruken må være effektiv og det må være tilgang på hensiktsmessig IT-verktøy og tilstrekkelig opplæring
- Pasienter, pårørende og deres organisasjoner har viktig kunnskap som må vektlegges og inkluderes i pasientsikkerhetsarbeidet

Nytt meldesystem

Fra og med 1.7. 2012 skal helsepersonell melde fra om uønskede hendelser til Kunnskapsenteret. De alvorligste hendelsene rapporteres fremdeles videre til Helsetilsynet.

Knut E. Braaten

knut.braaten@legeforeningen.no
Kommunikasjonsavdelingen

Gjensidig utveksling på nordisk nivå

– Møtene i de nordiske legeforeningene er viktige for å opprettholde kontakten mellom legene i Norden, sier Legeforeningens president Hege Gjessing.

To ganger årlig møtes ledere og generalsekretærer i de fem nordiske legeforeningene.

– Hovedhensikten med møtene er å gi hverandre gjensidig informasjon og diskutere spørsmål av felles interesse for legeforeningene i de fem landene, forteller Hege Gjessing. I september var den islandske legeforening vertskap for årets andre møte.

Under møtet orienterte hun særskilt om erfaringene rundt samhandlingsreformen og om utfordringene knyttet til IKT og til ledelse. Samhandlingsreformen var også tema på forrige møte i Danmark i januar. Da var også fastlegeforskriften og utfordringene knyttet til overføring av pasienter til Ahus tema for presidentens orientering.

Spesialistutdanningen er under revisjon både i Norge og i Danmark. Dette var derfor

også et naturlig diskusjonstema på høstens møte.

I tillegg til gjensidig informasjon om saker som er på dagsordenen i de ulike landene, diskuteres også temaer som skal opp til diskusjon i den europeiske legeforening (CPME) og i Verdens legeforening (WMA). Ett av disse var etiske regler rundt organdonasjon, et tema som vil bli diskutert under WMAs generalforsamling i oktober.

Konsensus

– Vi gir ingen felles uttalelse fra de nordiske møtene, sier Hege Gjessing, men hun forteller at de som oftest kommer frem til konsensus rundt spørsmål som skal diskuteres i de internasjonale foraene.

Mer enn 300 delegater fra rundt 50 nasjonale legeforeninger vil delta på årets generalforsamling WMA, som foruten å diskutere nye etiske retningslinjer knyttet til organdonasjon, også vil ta opp problemstillinger knyttet til voldelige pasienter og til hvordan helsepersonell kan sikres i væpnede konflikter.

Sekretariatsfunksjonen for de nordiske møtene går på omgang blant de fem landene. Island overtok stafettpinnen fra Den norske

Presidentene i de nordiske legeforeningene samlet på Island. Fra venstre: Mads Koch Hansen, Danmark, Hege Gjessing, Norge, Þorbjörn Jónsson, Island, Raija Niemelä, Finland og Marie Wedin, Sverige. Foto Bjørn Oscar Hoftvedt

legeforening i september. Fra Norge møtte foruten president Hege Gjessing, internasjonal rådgiver i Legeforeningen Bjørn Oscar Hoftvedt.

Lise B. Johannessen

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Kommunikasjonsavdelingen